

TIÊM AN TOÀN

ĐD Nguyễn Thị Kim Liên- PĐD
Tháng 9- 2013

1

ĐỊNH NGHĨA TIÊM

Kỹ thuật đưa:

- Thuốc,
- Dịch
- Chất dinh dưỡng
- Chất khác

qua da vào cơ thể để chẩn đoán hoặc điều trị

2

ĐỊNH NGHĨA TIÊM AN TOÀN

- Không gây nguy hại cho người nhận mũi tiêm
- Không gây phơi nhiễm cho người thực hiện mũi tiêm.
- Không tạo chất thải nguy hại cho người khác và cộng đồng.

3

ĐỊNH NGHĨA TIÊM AN TOÀN

An toàn cho:

- Người bệnh
- Cộng đồng
- Nhân viên y tế



➔ SIGN: Safe Injection Global Network - 1999

4

TÌNH HÌNH


có khoảng 16 tỉ mũi tiêm/ năm

95% điều trị	3% tiêm chủng	1% kế hoạch hóa gia đình	1% truyền máu & sản phẩm của máu.
--------------	---------------	--------------------------	-----------------------------------

5

TÌNH HÌNH

- 70% mũi tiêm không cần thiết
- Bỏ bớt những mũi tiêm không cần thiết là cách tốt nhất để phòng ngừa những nhiễm trùng liên quan đến mũi tiêm.



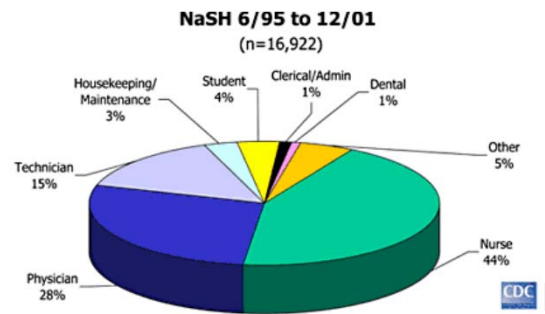
6

TÁC HẠI TIÊM KHÔNG AN TOÀN

- Shock phản vệ
- Gây hư hại thần kinh và những mô khác => abscess, bại liệt, thương tích
- Lây truyền:
 - Virus
 - Vi khuẩn
 - Nấm
 - Ký sinh trùng

7

Đối tượng bị tai nạn vật sắc nhọn



8

NGUYÊN NHÂN: CHƯA TUÂN THỦ ĐÚNG QUY TRÌNH- KỸ THUẬT TIÊM

- Dùng chung bơm, kim tiêm cho thuốc khác nhau, người bệnh khác nhau.
- Dùng một kim lấy thuốc để pha thuốc & rút thuốc nhiều lần,
- Lưu kim trên lọ.
- Chưa thường xuyên rửa tay trước khi:
 - Chuẩn bị thuốc
 - Trước khi tiêm
 - Khi tiêm từ Bn này ➔ Bn khác.

9

NGUYÊN NHÂN: CHƯA TUÂN THỦ ĐÚNG QUY TRÌNH- KỸ THUẬT TIÊM

- Cắt giảm các quy trình tiêm .
- Đi tiêm không mang đủ phương tiện.
- Dùng lại kim tiêm để tiêm cho người bệnh sau mũi tiêm đầu không thành công.
- Thao tác chưa tốt: chạm tay vào những vùng vô khuẩn .

10

TIÊM KHÔNG AN TOÀN

Đường lây:

- Trực tiếp: dụng cụ lây nhiễm
- Gián tiếp: qua lọ thuốc bị lây nhiễm

11

Thậm chí 1 mũi tiêm không an toàn là quá nhiều!



12

NGUY CƠ KHI TIÊM- LẤY MÁU

• Đối với BN:

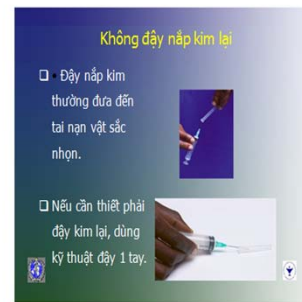
- Mũi tiêm không cần thiết
- Sử dụng lại dụng cụ tiêm
- Kim & bơm tiêm không vô khuẩn
- Không rửa tay
- Lây nhiễm chéo qua:
 - Vệ sinh tay kém
 - Ống thuốc bị nhiễm
 - Kỹ thuật tiêm hoặc vị trí tiêm bị nhiễm

13

NGUY CƠ KHI TIÊM- LẤY MÁU

• Đối với nhân viên y tế:

- Mũi tiêm không cần thiết
- 2 tay đẩy nắp kim



14

NGUY CƠ KHI TIÊM- LẤY MÁU

• Đối với nhân viên y tế:

- Thiếu hộp đựng vật sắc nhọn trong tầm tay.
- Vị trí của Bn không thuận tiện
- Kỹ thuật lấy máu kém
- Vận chuyển máu không an toàn
- Vệ sinh tay kém

15

NGUY CƠ KHI TIÊM- LẤY MÁU

• Đối với cộng đồng:

- Gia tăng rác thải từ những mũi tiêm không cần thiết
- Hộp đựng vật sắc nhọn không an toàn
- Để bên ngoài hộp



16

NGUY CƠ KHI TIÊM- LẤY MÁU

• Đối với cộng đồng:

- Lẫn lộn với rác khác.
- Không có nơi an toàn
- Thiếu phương tiện bảo hộ cho người thu gom
- Sử dụng lại bơm tiêm và kim

17

Đậy những hộp lại khi đầy ¾ và để trong những khu vực được bảo vệ

- Niêm phong hộp để ngừa ai đó lấy kim sử dụng lại. Đôi khi cần thiết phải khóa cửa nếu người ta bán ống tiêm để sử dụng lại.
- Tai nạn vật sắc nhọn có thể xảy ra nếu hộp đầy quá.




18

THỰC HÀNH TIÊM AN TOÀN TỐT

• **Rửa tay:**

- ❑ Mang gant
- ❑ Dụng cụ bảo hộ dùng một lần
- ❑ Chuẩn bị da & sát khuẩn da



19

Your 5 moments for HAND HYGIENE



19

THỰC HÀNH TIÊM AN TOÀN TỐT

❑ **Chú ý:**


- Bảo đảm tay khô trước khi bắt đầu bất kỳ thủ thuật nào.
- Mang gant (tay phải khô)
- Không dùng dd rửa tay nhanh khi thấy tay bẩn.

21

THỰC HÀNH TIÊM AN TOÀN TỐT

Chú ý:

- Không dùng dd rửa tay nhanh sau khi da không nguyên vẹn tiếp xúc với máu/ dịch cơ thể → Rửa tay với xà phòng dưới vòi nước đang chảy, lau khô với khăn tay dùng 1 lần.



22

SỬ DỤNG GANT- CHỈ ĐỊNH

Mang gant sạch, vừa vặn, dùng một lần:


- Khi có khả năng tiếp xúc với máu của Bn, những chất có khả năng lây nhiễm: dịch tiết cơ thể
- Khi tiến hành châm cứu/ tiêm tĩnh mạch/ tiếp xúc với máu bởi vì khả năng nhiễm máu nơi vị trí tiêm.

23

SỬ DỤNG GANT- CHỈ ĐỊNH

Mang gant sạch, vừa vặn, dùng một lần:

- Khi da của nhân viên y tế không nguyên vẹn: chàm, nứt, da khô.
- Khi da Bn không nguyên vẹn: chàm, phỏng, nhiễm trùng da.



24

SỬ DỤNG GANT- LƯU Ý



Gant không bảo vệ để phòng kim đâm hoặc những vết thương khác do vật sắc nhọn

- kim , dao mổ và những dụng cụ sắc nhọn khác cần được xử lý cẩn thận.



25

SỬ DỤNG GANT- LƯU Ý



Không dùng gant khi :

- Tiêm dưới da, trong da, tiêm bắp.
- Da của nhân viên y tế nguyên vẹn.
- Da của Bn nguyên vẹn.



26

THỰC HÀNH TIÊM AN TOÀN TỐT- DÙNG PHƯƠNG TIỆN PHÒNG HỘ CÁ NHÂN

- khẩu trang
- kính mắt
- những vật dụng phòng hộ khác

không chỉ định cho tiêm ngoại trừ dự kiến có tiếp xúc với máu.

❖ khi dùng phương tiện phòng hộ cá nhân, bỏ ngay sau khi sử dụng.




27

CHUẨN BỊ DA- SÁT KHUẨN DA

- Dùng alcohol swab 60-70% (isopropyl alcohol / ethanol) / gòn có cồn dùng một lần (không dùng methanol/ methyl alcohol)
- Sát khuẩn vùng tiêm từ trung tâm ra ngoài vị trí tiêm , trở / thay gòn sau 1 vùng.
- Sát khuẩn 30s → khô hoàn toàn.

28


CHUẨN BỊ DA- SÁT KHUẨN DA

- ☠ không ngâm/ làm ướt bông gòn trước - nó sẽ lây nhiễm cao do vi khuẩn nơi tay và từ môi trường.
- ☠ không dùng chất sát khuẩn da bằng rượu trong tiêm chủng.
- .

29

Che phủ vùng da trước khi tiêm là không cần thiết

- Rửa da da với nước sạch và làm khô với bông/ vải sạch
- Nếu da được bao lại, dùng một gói isopropyl alcohol hoặc là ethanol
- ☐ **NGUY HIỂM:**
- Hầu hết những chất làm sạch & chất alcohol khác (methy- alcohol / methanol) không an toàn sử dụng cho người



30

DỤNG CỤ TIÊM & THUỐC- DỤNG CỤ TIÊM

- Nên chắc rằng có sẵn dụng cụ dùng 1 lần , để có thể sử dụng một bộ dụng cụ mới cho mỗi Bn.
- Sử dụng một bộ dụng cụ dùng 1 lần cho mỗi quy trình (thuốc / vaccine).
- Kiểm tra bao bì.

31

THỰC HÀNH KIỂM SOÁT NHIỄM KHUẨN

□ Khi thực hiện thuốc:

- Không dùng ống tiêm chứa thuốc để thực hiện thuốc cho nhiều bn - bảo đảm 1 ống tiêm-1 kim- 1 bn.



32

THỰC HÀNH KIỂM SOÁT NHIỄM KHUẨN

□ Khi thực hiện thuốc:

- Không thay kim để sử dụng lại bơm tiêm.
- Không dùng cùng 1 ống tiêm để pha nhiều loại thuốc.
- không trộn thuốc đã sử dụng còn để sử dụng cho lần sau.

33

THUỐC ĐƠN LIỀU

- Sử dụng thuốc đơn liều cho mỗi bn khi có thể để tránh lây nhiễm chéo



34

THUỐC ĐA LIỀU : CHỈ DÙNG KHI KHÔNG THỂ THAY ĐỔI ĐƯỢC.

- Chỉ mở một lọ thuốc riêng lẻ cùng vào 1 thời điểm cho mỗi khu vực chăm sóc bn.
- Giữ một ống đa liều cho mỗi bn & cất giữ với tên bn trên ống thuốc ở phòng điều trị /t phòng thuốc.
- Không giữ lọ thuốc đa liều trong một phòng không có người giám sát, nó có thể vô tình bị nhiễm bẩn với bụi nước hoặc là vương vãi.

35

THUỐC ĐA LIỀU- QUẢNG BỎ

- Nếu tính vô khuẩn / thuốc ở trong bị xâm phạm.
- Nếu hết hạn sử dụng/ hạn bảo quản đã hết (mặc dù có chất bảo quản).
- Nếu nó không được lưu giữ thích hợp sau khi sử dụng.

36

THUỐC ĐA LIỀU- QUẢNG BỎ

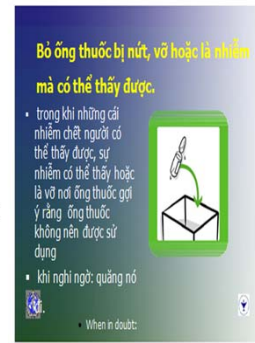
- 24h sau khi mở lọ.
- Sau khi hết thời hạn khuyến cáo của nhà sản xuất, nếu lọ thuốc không có chứa chất bảo quản kháng khuẩn.



37

THUỐC ĐA LIỀU- QUẢNG BỎ

- Không có hạn sử dụng.
- Không được lưu giữ thích hợp.
- Vô tình bị nhiễm hoặc xem như là bị ô nhiễm bất kể ngày hết hạn.



38

SỬ DỤNG THUỐC NẤP BẬT

- Sử dụng thuốc nắp bật hơn là lọ thuốc cần phải dùng vật bằng kim loại để khui nó
- Nếu phải sử dụng lọ thuốc cần dùng vật dụng bằng kim loại để khui nó, hãy bảo vệ tay của bạn với 1 chấn sạch như một miếng gạc nhỏ khi mở lọ thuốc.

39

CHUẨN BỊ THUỐC

- Chuẩn bị thuốc & tiêm trong khu vực sạch dành cho tiêm thuốc nơi mà không có khả năng bị nhiễm máu hoặc là dịch tiết.

40

CHUẨN BỊ THUỐC

- Ngăn nắp ➔ tất cả bề mặt có thể lau chùi dễ dàng,
- Không để máu/ dụng cụ vấy bẩn.
- Lau bằng cồn 70° (isopropyl alcohol / ethanol) ➔ để cho khô trước khi chuẩn bị thuốc & khi bị bắn.



41

CHUẨN BỊ THUỐC

- Dụng cụ cần thiết cho việc pha thuốc:
- kim - ống tiêm dùng 1 lần.
- Dung dịch pha thuốc như nước cất/ dung môi đặc biệt.
- Alcohol swab hoặc là bông gòn.
- hộp đựng vật sắc nhọn.

42

RÚT THUỐC

- Sát khuẩn nút cao su với alcohol swab /gòn có cồn trước khi đâm kim qua lọ thuốc.
- Dùng kim- ống tiêm vô khuẩn cho mỗi lần đâm kim vào trong lọ đa liều.
- Không bao giờ lưu kim trên lọ đa liều.

43

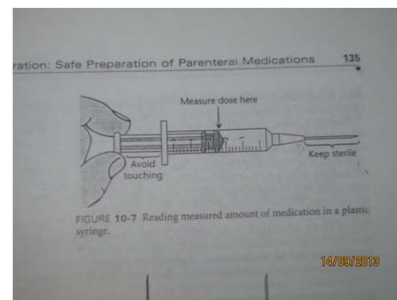


Bỏ kim đựng vào tay hoặc là những bề mặt hoặc là những vật dụng không được vô trùng.

- Những bề mặt & tay chứa vi khuẩn
- Dụng cụ vô khuẩn trở nên hết vô khuẩn nếu bị chạm vào nó.



45



14/06/2013

46

Che đầu của ống thuốc hoặc là lọ thuốc bằng chất kháng khuẩn là không cần thiết

- Không bao giờ dùng miếng bông ướt đây cho việc khử khuẩn.
- Tất cả chất khử khuẩn có thể trở nên nhiễm và lây lan bệnh tật
- Nếu lọ thuốc được đây, đừng đóng gói riêng



47

GHI TRÊN LỌ THUỐC SAU KHI RÚT

- Ngày tháng pha thuốc.
- Loại & lượng dịch pha.
- Độ đậm đặc.
- Hạn dùng sau khi sử dụng lại.
- Tên và chữ ký của người sử dụng thuốc.

48

TIÊM THUỐC

- Thực hiện 5 đúng.
- Rửa tay
- Sát khuẩn nắp lọ thuốc.

49

Dùng cây kim vô khuẩn & ống tiêm vô khuẩn cho mỗi lần tiêm

- Mở bơm tiêm trước mắt bn để bảo đảm rằng ống tiêm và kim chưa được sử dụng trước đó.



50

THUỐC RÚT XONG

- Một khi ống tiêm và kim đã rút thuốc ra từ lọ đa liều ➔ thực hiện thuốc càng sớm càng tốt.
- Nếu chưa được thực hiện ngay lập tức ➔ đậy nắp kim dùng kỹ thuật xúc 1 tay.
- Lưu giữ ở trong bồn hạt đậu khô hoặc là vật tương tự.

51

NHỮNG ĐIỂM QUAN TRỌNG

- Không để kim đụng vào bất kỳ mặt phẳng bị nhiễm nào.
- Không sử dụng lại bơm tiêm, thậm chí đã thay kim.

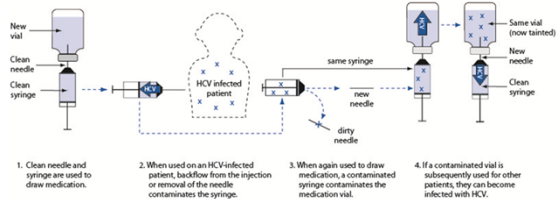
52

NHỮNG ĐIỂM QUAN TRỌNG

- Không đụng vào nắp lọ/ nút cao su sau khi đã sát khuẩn.
- Không đâm vào lọ đa liều với cùng một cây kim & 1 ống tiêm.
- Không bơm lại thuốc qua 1 cây kim / bơm tiêm đã sử dụng cho 1 bn nếu nó được sử dụng để rút thuốc lại một lần nữa (cho dù cho cùng 1 bn / bn khác)

53

HCV Outbreak in Outpatient Endoscopy Center: Nevada, 2008



Breaches

- Re-entering propofol vials with used syringes, *indirect* syringe reuse
- Using contents from these single-dose vials for > 1 patient

CDC. MMWR Morbid Mortal Weekly Rep. 2008;57:513-517.

54

NHỮNG ĐIỂM QUAN TRỌNG

- Không dùng túi dịch/ chai dịch truyền như là nguồn dùng cho nhiều bn.



55

Mạng sống của đứa bé & niềm tin của bà mẹ đặt trong tay bạn



56

THAM KHẢO

- Injection safety- WHO
- http://www.who.int/injection_safety/about/resources/BackInfoUnsafe/en/
- Glove use information leaflet- WHO
- WHO best practices for injections and related procedures toolkit - SIGN
- Unsafe injection practices: outbreak, Incidents, and Root Causes- David Pegues- MD- Prof. Of Clinical Medicine-Los Angeles California- Medscape Education
- Giving safe Injections-World Health Organization-International Council of Nurses
- www.injectionsafety.org

57

THAM KHẢO

- Health and Safety (Sharp Instruments in Healthcare) Regulations 2013- Guidance for employer and employees. : www.hse.gov.uk/healthservices/index.htm. Published by the Health and Safety Executive
- 2007 Guideline for Isolation Precautions: Preventing Transmission of Infectious Agents in Healthcare Settings- <http://www.cdc.gov/ncidod/dhqp/pdf/isolation2007.pdf>
- [MMWR- Center for Disease Control and Prevention Weekly, / Vol. 62/ No.21](http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/mm5412a.htm)
- Preventing Needlestick Injuries among Healthcare Workers: A WHO-ICN Collaboration SUSAN Q. WILBURN, BSN, MPH, GERRY EJKEMANS, MD- Preventing Needlestick Injuries
- WHO guidelines on drawing blood best practices in phlebotomy ISBN 978 92 4 159922 1 © World Health Organization 2010
- Guiding principles to ensure injection device security- WHO
- Hướng dẫn Tiêm an toàn- Bộ y tế
- Hướng dẫn phòng ngừa chuẩn-Phạm Đức Mục

58

